

MEMORANDUM

PROVINCIE :: UTRECHT

2018MME31

DATUM 11-1-2018
AAN de Commissie MME
VAN GS- gedeputeerde Pennarts-Pouw
DOORKIESNUMMER [Klik hier als u tekst wilt invoeren.](#)
ONDERWERP Beantwoording technische vragen VVD inzake Samenwerkingsagenda Gezonde Lucht.

De Samenwerkingsagenda Gezonde Lucht staat ter bespreking op de agenda in de Commissie MME van aanstaande maandag (als Statenvoorstel BOB Luchtkwaliteit). De VVD fractie heeft technische vragen gesteld ter voorbereiding van de vergadering. Hierbij stuur ik u de beantwoording.

Technische vragen VVD

In het laatste kwartaal 2017 zou er een advies van de Gezondheidsraad openbaar worden over de luchtkwaliteit. Wij hebben dit advies nog niet mogen ontvangen en wij vinden het belangrijk dat dit bij de besluitvorming betrokken wordt. Wanneer wordt het advies openbaar gemaakt?

De publicatiedatum van het advies van de Gezondheidsraad is 23 januari 2018, zie <https://www.gezondheidsraad.nl/nl/publicaties/verwachte-publicaties/gezondheidswinst-door-schonere-lucht>

In de tabellen op pagina 11 en 12 wordt een omvang getoond van de aan fijnstof gerelateerde ziektebeelden ten opzichte van een situatie zonder verontreiniging. Wij gaan er van uit dat er nooit een situatie zal zijn zonder enige verontreiniging. Daarnaast is het streven de WHO norm. Daarom willen wij graag een tabel ontvangen van de ziektelast berekend op een luchtverontreiniging die voldoet aan de WHO norm.

Het verschil tussen beide tabellen laat zien wat de ziektelast is in de provincie Utrecht als aan de WHO norm wordt voldaan:

Gezondheidsindicator	Ziektelast door de fijnere fractie van fijnstof (PM_{2,5}) bij de concentraties in 2013	Gezondheidswinst) bij een afname van de PM_{2,5} concentratie met 5 µg/m³	Ziektelast door de fijnere fractie van fijnstof (PM_{2,5}) bij de WHO advieswaarde
Levensduurverkorting bij langjarige blootstelling	9 maanden per persoon gemiddeld	3 maanden per persoon gemiddeld	6 maanden per persoon gemiddeld
Postneonatale sterfte	1 per jaar	< 1 per jaar	< 1 per jaar
Kinderen met luchtwegklachten	900	300	600
Jaarlijks aantal nieuwe gevallen van chronische bronchitis bij volwassenen	500	200	300
Aantal vroegtijdige doden	200	100	100
Ziekenhuisspoedopnamen voor hart/vaatklachten	200	100	100
Ziekenhuisspoedopnamen voor luchtwegklachten	200	100	100
Werkverzuim (dagen)	340.000	120.000	220.000
Aantal dagen met klachten bij kinderen met astma	40.000	14.000	26.000
Dagen met beperkte lichamelijke activiteit (dit is inclusief werkverzuim, ziekenhuisopnamen, dagen met klachten)	1.500.000		1.000.000
Laag geboortegewicht (<2500 g)	300		200
Longkanker	100		70

Tabel 2.1 op pagina 11 geeft een omvang van de gerelateerde ziektebeelden in de provincie in 2013. Het is algemeen bekend dat de luchtkwaliteit de laatste jaren enorm is toegenomen en dat de gezondheidsrisico's door afname van de concentraties de afgelopen decennia kleiner zijn geworden. Luchtkwaliteit heeft de laatste jaren steeds mee aandacht gekregen op allerlei beleidsterreinen. Daarom willen wij vragen om een tabel die niet alleen geënt is op de WHO norm maar ook op een recentere datum als 2013. Dat is immers inmiddels vier jaar geleden en in die tijd is de luchtkwaliteit significant verbeterd.

De cijfers uit 2013 zijn de meest recente wetenschappelijke cijfers. Het 2013-rapport van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) is een update van de luchtkwaliteitsrichtlijn van 2005 en is gereviseerd door honderden gezondheidsdeskundigen (leden van gezondheidsraden uit diverse landen). Het WHO-rapport is dus zeer breed gedragen en gebaseerd op de best beschikbare inzichten. De WHO is momenteel bezig met een nieuwe update, die rond 2021 wordt verwacht.

Vrijwel maandelijks verschijnen er nieuwe inzichten in de gezondheidseffecten van luchtverontreiniging. Er komen steeds meer aanwijzingen dat het om meer gaat dan longaandoeningen en hart- en vaatziekten. Ook hersenaandoeningen, dementie en leerachterstanden worden in de recentere literatuur genoemd. Onze verwachting is dat de Nederlandse Gezondheidsraad de recente onderzoeken verwerkt in het advies dat eind januari gepubliceerd wordt.

Uit de Monitoringsrapportage lucht 2017 van de stad Utrecht blijkt dat de gemiddelde concentraties stikstofdioxide, fijnstof en roet na de invoering van de milieuzone juist toenam. Wat leert u uit deze rapportage en wat is het effect ervan op de voorliggende samenwerkingsagenda.

De stagnatie in de dalende stikstofdioxide trend in Utrecht heeft er mee te maken dat de stikstofdioxide concentratie in 2016 landelijk gezien hoger was dan in 2015. Dat heeft onder andere te maken gehad met meteorologische omstandigheden (jaarlijkse fluctuaties in regen en zon). De uitstoot van stikstofoxiden zijn wel blijven dalen. De roetconcentraties zijn fors gedaald. Uitfasering van oude en milieuvervuilende voertuigen,

schepen, apparaten en stallen blijven maatregelen om voor een verdere daling te zorgen. Milieuzonering is één van de instrumenten om dat te bevorderen.

Daarnaast blijkt uit navraag bij de gemeente Utrecht dat de effecten op de luchtkwaliteit al voor invoering van de milieuzone in 2015 optraden door vervanging (verschoning) van het wagenpark (door een aan de milieuzone gelieerde regeling om voertuigeigenaren te stimuleren over te stappen naar een nieuwer voertuig). Het grootste verschil in emissies als gevolg van de milieuzone vond daarom eerder plaats tussen 2014 en 2015 dan tussen 2015 en 2016. De door TNO uitgevoerde wagenparkscan toont – tussen 2014 en 2015 - een afname van circa 75% binnen de geweerde, meest vervuilende categorie dieselpersonen- en bestelwagens na invoering van de milieuzone.

Dit heeft geen effect op de voorliggende samenwerkingsagenda.